

Franstalige schrijvers uit Vlaanderen

Precies honderd jaar geleden, op 27 november 1916, kwam de Franstalige Belgische dichter Emile Verhaeren om het leven bij een treinongeval in de Franse stad Rouen. Als eerbetoon wijdt het Letterenhuis in Antwerpen dit najaar een tentoonstelling aan vijf Franstalige Vlaamse schrijvers die tussen 1855 en 1865 geboren werden aan de Schelde en die rond 1900 in heel Europa beroemd waren. Naast Emile Verhaeren, wiens werk in 28 talen werd vertaald, zijn dat Georges Eekhoud, Max Elskamp, Georges Rodenbach en Maurice Maeterlinck. Die laatste, onder meer inspirator van vele componisten, kreeg in 1911 de Nobelprijs voor literatuur. Hij blijft de enige Vlaming die tot dusver deze hoge eer kreeg.

De tentoonstelling *Escaut! Escaut!* verweeft twee inhoudelijke lijnen. Rechts in de gangen zien we manuscripten, brieven en fraaie boekuitgaven, naast voorwerpen zoals een dodenmasker en indrukwekkende portretten. Links volgen we een reportage die literatuurkenners Jan Lampo en Benno Barnard stroomopwaarts langs de Schelde maakten. Een halte is het Sint-Barbaracollege van de jezuïeten in Gent, waar zowel Verhaeren, Rodenbach als Maeterlinck middelbaar onderwijs genoten.

Verhaerens ouders en de pastoor wilden zijn eerste bundel opkopen

Dat de vijf in het Frans schreven, komt omdat zij dat een Europese cultuurtaal vonden, in tegenstelling tot hun moedertaal. Hoewel ze lyrisch waren over het Vlaamse land en volk, keken ze neer op het dialectische Nederlands waarin ze werden opgevoed. Bovendien waren de vijf schrijvers, anders dan de meerderheid van hun tijdgenoten, niet katholiek. Of beter gezegd, de katholieke goegemeente distantieerde zich van hun werk. Met de hulp van de pastoor probeerden Verhaerens ouders bijvoorbeeld diens eerste 'wellustige' dichtbundel op te kopen. De Brugse clerus zag het dan weer niet zitten dat er een monument kwam voor de jong gestorven Rodenbach, auteur van *Bruges-la-Morte*, volgens hen een decadent boek. De Antwerpenaar Eekhoud ten slotte was openlijk atheïst, anarchist en homoseksueel en schreef een van de eerste homomans.

In zekere zin is de Franstalige cultuur in Vlaanderen vandaag verleden tijd. Of niet? Eerder symbolisch is het laatste voorwerp in de tentoonstelling een fles met water uit de bron van de Schelde, of beter l'Escaut. Die bevindt zich diep in Frankrijk, op Franstalige bodem dus. (EDS)

Escaut! Escaut! Een literaire Scheldetocht met Verhaeren & co, tot 29 januari in het Letterenhuis in Antwerpen (Minderbroedersstraat 22), van dinsdag tot zondag van 10 tot 17 uur. Info via 03 222 93 20 of op www.letterenhuis.be.

Kibbelende makkers in het blauw

Negentien stripmakers vieren zestigste album van *De Blauwbloezen* met kortverhalen

- ▶ Blutch en Chesterfield beleven avonturen sinds 1968
- ▶ Hommage toont hen als cartoonachtige en als gehavende figuren
- ▶ Originele prenten zijn nu te bewonderen in het Stripmuseum

Jozefien VAN HUFFEL

„Groen staat je niet eens”, sneert sergeant Cornelius Chesterfield onderaan de vierde bladzijde van *De Blauwbloezen*. Een hommage door... Korporaal Blutch, onafscheidelijke vriend en nagel aan zijn doodkist, is net toegelaten bij de scherpschutters, met groenachtig uniform, maar moet duidelijk geen felicitaties verwachten. Dat zal Blutch echter worst wezen, want hij ziet zijn nieuwe opdracht enkel als een nieuwe manier om te ontsnappen aan het strijdgewoel van de Amerikaanse Burgeroorlog.

Twee kibbelende hoofdpersonages, het ene doorgaans gehoorzaam, het andere tegendraads, en generaals die vooral eten en drinken. Lichtelijk bizarre missies met paard en kar, ontploffingen, achtervolgingen, grappige listen en emotionele verzoeningen. Het zijn al sinds



De karakteristieke kop van korporaal Blutch uit de pen van diverse stripillustratoren. © Jozefien Van Huffel

1968 de klassieke elementen van een album van *De Blauwbloezen*. Ook de hommage die uitgeverij Dupuis op de markt brengt naar aanleiding van de zestigste strip in de reeks, is er rijkelijk mee

Renaud Collin maakt van Chesterfield een klassieke eenzame held

doorspekt. Herkenbaarheid gaat in dit geval echter hand in hand met verwondering. De dertien kortverhalen, waaraan in totaal negentien schrijvers en illustratoren meewerkten, doen immers

stuk voor stuk iets bijzonders met de creaties van scenarist Raoul Cauvin en tekenaars Salvérius (plotseling overleden in 1972) en Lambil.

In het verhaal van Renaud Collin is sergeant Chesterfield bijvoorbeeld een klassieke eenzame held, breed en hoekig gebouwd, die verbeterd opkomt voor kwetsbare personages. Helemaal donker wordt het in het scenario van Joris Chamblain, uitgewerkt door Olivier Frasier. De helden zwerven door een grijs en gelig landschap, door de oorlog tot het uiterste gedreven, en hun vriendschap staat meer dan ooit op het spel.

Andere verhalen benadrukken vooral de humor van *De Blauwbloezen*. Baba geeft de twee soldaten bijvoorbeeld bolle ogen en dikke paarden met korte poten, in een verhaal waarin het grootste probleem een in de was gesneuveld hemd is. De Spanjaard Munuera stuurt de twee dan weer de woestijn in met een lading cornedbeef die uiteindelijk hun redding betekent, terwijl Zidrou en Maltaite hen verbannen naar een moeras.

Het Franstalige origineel van *De Blauwbloezen*. Een hommage door... is al even uit, de Nederlandse vertaling volgt volgende week. In De Galerij van het Stripmuseum in Brussel zijn intussen originele platen te zien uit elk van de verhalen, gecombineerd met platen uit het zestigste 'reguliere' album, *Carte Blanche voor een Blauwbloes*. Is de kleine tentoonstelling wellicht vooral iets voor kenners, het hommage-album zelf is een parel voor iedereen. Hoezeer de stijlen van de scenaristen en illustratoren ook van elkaar verschillen, ze staan Blutch en Chesterfield allemaal beeldig.

De Blauwbloezen. Een hommage door... komt uit op 23 november bij Dupuis • *Ze zijn blauw en ze blo(e)zen...* 't zijn de *Blauwbloezen!*, tot 8 januari in het Stripmuseum in Brussel (Zandstraat 20). Zie de website www.stripmuseum.be of bel 02 219 19 80.

Advertentie



Geef uw hart een plaats in uw testament

UW TESTAMENT biedt ...

- ☑ een waardige toekomst voor kinderen
- ☑ sterk verlaagde successierechten voor uw erfgenamen

En met een duo-legaat betaalt Onze Kleine Weeskinderen volledig de successierechten van uw dierbaren.

WENST U GRAAG MEER INFORMATIE?

- JA, ik ontvang graag gratis de gedetailleerde brochure rond schenkingen en legaten.
- JA, ik word graag vrijblijvend en in alle discretie gecontacteerd.

IN HOOFDLETTERS INVULLEN A.U.B.

Naam:

Straat + n°:

Postcode + Woonplaats:

Tel:

E-mail:

Geboortedatum:/...../.....

Stuur deze coupon terug naar: Stichting Onze Kleine Weeskinderen, Heydenberglaan, 45/5 te 1200 Brussel. Of bel gerust op 02/721.64.61.



Nicole Boschaert, directeur,
uw vertrouwenspersoon.

Contacteer mij in alle discretie,
telefonisch 02/721.64.61 of per mail:
nicole.boschaert@nph-belgium.org



Stichting

ONZE KLEINE WEESKINDEREN

IBAN: BE74 431 7173381 07 • Nationaal N°: 451 68 61 41